

СЕКЦІЯ 3
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИБІР УКРАЇНИ: ЗАВДАННЯ ТА ПРІОРИТЕТИ

УДК 339.9

Чичкало-Кондрацька Ірина Борисівна,
доктор економічних наук, професор
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія
Кондратюка» (Україна)

ДИПЛОМАТИЧНІ ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ З
ВЕЛИКОБРИТАНІЄЮ: СУЧАСНИЙ СТАН І ПРІОРИТЕТИ

Обравши євроінтеграційний вектор розвитку, Україна намагається поглиблювати співпрацю з європейськими країнами. Метою нашого дослідження є визначення сучасного стану та перспектив розвитку співробітництва України та Великобританії. Так, Велика Британія вийшла з ЄС, але багато експертів впевнені, що це відкрило вікно можливостей для інтенсифікації українсько-британського співробітництва. В Європі одним із основних українських партнерів у сфері безпеки та протидії російській агресії є саме Велика Британія.

Звичайно, у перші роки після виходу з ЄС для Великої Британії Україна не займала пріоритетне місце в зовнішній політиці, коли країні необхідно було вирішувати питання, пов'язані з подоланням внутрішніх наслідків пост-Брекзиту, взаємодії з основними країнами-партнерами, знаходячись у новому статусі.

Угода про політичне співробітництво, вільну торгівлю та стратегічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії та Північної Ірландії була підписана 8 жовтня 2020 року і замінила у двосторонніх відносинах з Великою Британією Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, у зв'язку з BREXIT. З метою виконання внутрішньодержавних процедур, необхідних для набуття чинності Угодою, 16 грудня 2020 року Верховна Рада України прийняла в цілому Закон про ратифікацію Угоди між Україною та Сполученим Королівством [1]. 24 грудня 2020 року Велика Британія нотифікувала Україну про виконання всіх необхідних процедур відповідно до внутрішнього законодавства щодо приведення Угоди в дію. 1 січня 2021 року Угода між Україною та Великою Британією набула чинності. Новий міжнародний договір базується на Угоді про асоціацію з ЄС та є її продовженням у двосторонніх відносинах між Україною та Сполученим Королівством.

Торгові відносини України та Британії мають тривалу та успішну історію. В 2021 році товарообіг між Україною та Великою Британією зріс майже на 57% і склав 2,2 млрд доларів. Причому, особливо активізувався експорт (+ 62%), який досяг обсягу в понад 1 млрд доларів [2]. У травні 2022

р. Україна та Велика Британія юридично закріпили скасування ввізних мит і тарифних квот в двосторонній торгівлі, підписавши відповідну угоду. Вона діятиме 12 місяців, але може бути продовжена за домовленістю між сторонами на новий термін. Серед основних торговельних партнерів України Велика Британія займає 15 місце, у загальному обсязі зовнішньої торгівлі України на неї припадає 1,93% [3].

Завдяки скасуванню ввізних мит і тарифних квот український бізнес в перспективі матиме змогу збільшити експорт товарів з високою доданою вартістю. Йдеться, в першу чергу, про борошно, молочну продукцію, м'ясо птиці та напівфабрикати, томатну пасту, мед, соки, гриби, цукор тощо. Саме ці товари Україна традиційно експортує до Великої Британії. Таким чином, це не лише сприятиме розвитку українського виробництва, але й збільшить надходження валютної виручки, зміцнить економіку України [4].

На сировину та продукцію легкої промисловості, хімматеріали, обладнання – ставки ввізного мита у торгівлі з Великобританією, як і з ЄС, дорівнюють «нулю» [5]. Для того, щоб скористатися преференціями в рамках вільної торгівлі, товар має бути походженням з України або з Великої Британії та відповідати правилам походження відповідно до Протоколу І щодо визначення концепції «походження товарів» та методів адміністративного співробітництва, а також принципам Спільної Декларації щодо тристороннього підходу до правил походження товарів, обидва документи є невід'ємною частиною Угоди.

Для України співробітництво з Великою Британією як з одним зі світових торговельних лідерів є дуже перспективним напрямом. Велика Британія є провідним світовим гравцем і в експорті, і в імпорті. Так, за даними СОТ, у рейтингу країна є десятим найбільшим експортером і восьмим найбільшим імпортером товарів. У торгівлі послугами показники Великої Британії ще більш значні – країна займає друге місце за величиною експорту послуг та п'яте – за імпортом.

Список використаних джерел

1. З 1 січня 2021 року набула чинності нова Угода між Україною та Великобританією. URL: <https://ukrlegprom.org/ua/news/z-2021-roku-nova-ugoda-u-torgivli-mizh-ukrayinoyu-ta-velykobrytaniyeyu/>

2. Інформація щодо угоди про політичне співробітництво, вільну торгівлю та стратегічне партнерство між Україною та Сполученим королівством Великої Британії та Північної Ірландії. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=>

3. Торгівля та інвестиції. Посольство України у Сполученому Королівстві Великої Британії та Північної Ірландії. URL: <https://uk.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/881-ukrajina-velika-britanija/>

4. Домовленості в розрізі глав Розділу Угоди. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=>

5. Макаруч К. О., Шуба М. В. Торговельне співробітництво України та Великої Британії: сучасний стан і перспективи. Бізнес Інформ. 2020. №12. С. 65–71.